

Eeuwenoude traditie kan weer in volle glorie beleefd worden dankzij Achiel (89) en Bart (68)

NAZARETH
RUBEN DE KEYZER

Het werd emotionele vooravond van de grote Mariale Ommegang in Nazareth. Dertien eeuwenoude terracotta beeldengroepen zijn dankzij keramist Achiel Pauwels (89) en restaurateur Bart Verbeke (68) in ere hersteld. Sterker nog: drie gestolen beeldengroepen werden volledig gereconstrueerd aan de hand van enkele wazige foto's. Deken Mark Soens was zichtbaar geëmotioneerd bij de onthulling.

Deken Mark Soens zegt de gerestaureerde beelden voor de ommegang. © DKR

Het opzet van de Mariale Ommegang die elk jaar op 8 september plaatsvindt, is een tocht langs de vijftien mysteries van een rozenkrans, in Nazareth uitgebeeld door dertien beeldengroepen en twee glasramen. Bij elk mysterie is het aan de gelovige om tienmaal een weesgroot te bidden. Lange tijd werden deze mysteries in Nazareth uitgebeeld door gekleurde platen, aangebracht in de lokale bidplaatsen. Sinds 1904 blies pastoor Présiaux de Ommegang nieuw leven in door in de kapellen dertien terracotta beeldengroepen te plaatsen. Deze werden ingezegend tijdens de bedevaart van 25 september 1904, een tocht met naar schatting 10.000 deelnemers.

Maar helaas, de tijd doet wat hij doet. De beelden verweerden. Kleuren werden vager, stukjes braken af. Drie beeldengroepen verdwenen volledig na diefstal, en zijn nooit vervangen. Tot vandaag.

Onder aanvoeren van Cultuurregio Leie-Schelde werd de restauratie van de beelden bij de Werkgroep Mariale Ommegang op tafel gelegd. Zij kwamen terecht bij restaurateur Bart Verbeke (68) uit Drongen en keramist Achiel Pauwels (89).

Jaar aan gewerkt

Achiel aanvaardde de opdracht, en ging aan de slag. Een jaar lang heeft hij gewerkt om deze terracotta beelden in ere te herstellen, volgens de aloude techniek.

Keramist Achiel Pauwels en restaurateur Bart Verbeke krijgen een welverdiende geschenkenmand. © DKR

Drie beelden werden ooit gestolen. Achiel maakte ze na met eeuwenoude technieken. © DKR

"Ik heb heel mijn leven geleerd om te werken met de moderne technieken", zegt Achiel. "En voor deze opdracht moest ik terug naar het begin: terracotta bakken in een oven van 1.000 graden."

Achiel boetseerde onder meer handen, kelken en vingers met zo'n vakkundigheid dat enkel de artiest nog kan aanduiden wat nieuw is en wat niet.

Maar zijn grootste huzarenstuk was de restauratie van drie terracotta beelden die jaren geleden gestolen waren. "Het enige dat we nog hadden, waren enkele wazige foto's", zegt Achiel. "Maar ik heb me gebaseerd op de stijl van de reeds bestaande beelden, en zo nieuwe exemplaren gemaakt."

Kunstre Restaurateur Bart Verbe-

ke zorgde voor de afwerking. "De kleuren heb ik met respect voor de oude technieken hersteld", zegt Bart. "Maar dat was niet overall eenvoudig. Sommige beelden zijn in het verleden 'gerestaureerd' door een doe-het-zelver met lakverf. Ik heb zo goed als ik kon deze lakverf weer verwijderd."

Begonnen in 1240

Aangezien de verflaag moeilijk te verwijderen was, werden deze beelden na het retoucheren vernist zodat de restauratie en de glanzende lakverf uniform lijkt. "Gelukkig zijn niet alle beelden met lakverf behandeld", zegt Bart. "De beelden waarbij dat niet het geval is, heb ik ook niet vernist, uit respect voor het origineel."

Deken Soens was opgetogen aan de vooravond van de Ommegang. "Donderdag bidden we inderdaad 150 weesgrooten. Misschien vinden sommige mensen dat een beetje ouderwets. Maar ik wil ook herinneren aan de geschiedenis. De Mariaverering is begonnen in 1240. We mogen dat niet in de steek laten."

Voor deze ommegang zijn inmiddels acht van de dertien beelden gerestaureerd. De overige beelden prijken nog in hun oorspronkelijke staat, maar worden later aangepakt. "Maar op die manier zal de toestand voor en na de restauratie van de beelden heel duidelijk zijn voor het publiek", aldus voorzitter Marc Peseyn van de werkgroep Mariale Ommegang.